

PETER SCHLEMIHL'İN YENİ GÖLGESİ VE ÖĞRENDİKLERİ

Firdevs Kapusızoğlu

- O gün, ansızın karşıma çıkan adamın kuş kadar hafif gölgesini sahiplendikten sonra oyalanmaktan korktum ve evimin yolunu tuttum. Hayatımın en büyük talihsizliğini ucuz atlattığımı düşünerek Tanrı'ma şükrediyordum. Yüce Rab, -kim bilir ne zaman işlediğim bir sevabın yüzü suyu hürmetine olacak- beni böylesi bir imtihanla sınamaktan vazgeçmişti.

Adını bile bilmediğim bir adamın, gölgesinden vazgeçişindeki sırrı anlamaya çalışırken tedbiri elden bırakmıyordum. Kısa aralıklarla arkama dönüyor, henüz sahiplendiğim gölgenin -artık gölgem diyebilirdim- peşimden gelip gelmediğini kontrol ediyordum. Gölge(m), yeni sahibini itaatkâr ve sadıkane bir eda ile takip ediyordu. Bir an için ona sarılmak, eski sahibine özlem duymaması için bağırma basmak arzusu duydum. Hemen sonra, gölgenin yeniden yırtılması ihtimalini hatırlayarak duygularıma hâkim olmaya karar verdim.

Onu başına gelebilecek her türlü tehlikeden korumalı, gözümünden bile sakınmalıydım. Yerdeki taşlardan, çıkıntılardan, çukurlardan uzaklaşarak yürümeye başladım. Nerede gölgemi tehdit edecek bir durumla karşılaşacak olsam onu korumak için yönümü değiştirdim fakat bu titizlik -henüz birkaç dakika geçmemişken- beni kan ter içinde bırakmaya yetmişti. Beni evime gidecek güzergâhtan mahrum bırakmış, üstelik bilmediğim yolları arşınlamaya mecbur bırakmıştı.

Yönümü kaybetmek üzereydim. Sokaklar; gölgenin takılıp kalacağı cam kırıkları, tümsekler ve türlü tehlikelerle doluydu. Yavaşladım. Çok geçmeden ona bir zarar geleceği hususunda duydu-

ğum vesveselerden kurtulmazsam hayatımın yaşanmaz bir hâle geleceğini anladım.

İnsanların gölgelerini korumak için yaptıklarına baktım. Kimsenin gölgesini korumak gibi bir derdinin olmadığını fark etmem fazla zamanımı almadı! İnsanlar taşlı, tümsekli yollardan gamsızca geçiyor ama gölgelerine ufacak bir zarar gelmiyordu.

Ben de onlardan farksızdım. Öyleyse üzerimdeki bu yükten kurtulmalıydım. Derin derin nefes aldım. Isık çalmaya başladım. Annemin söylediği bir şarkı çıkıverdi dudaklarımın arasından: *I gave my love a cherry*.

Henüz birkaç adım atmıştım ki gölgem, sekiz küp şekerli bir içeceğin teneke kutusuna takıldı!

Olduğum yere mihlanıp kalmış gibiydim. Takatsızdım. Gözlerimi kapadım ve bir süre arkama bakmaya yetecek cesareti toplamaya çalıştım.

Gölgem yeniden yırtılırsa ne yapacaktım?

Kimsenin başına gelmeyecek bu şey, neden beni ikinci defa sınıyordu?

Birinin kötü bakışına mı maruz kalmıştım, ahını mı almıştım?

Aklımı kaybedecektim. Sakinleşmeyi denedim. Derin derin nefes aldım. Belki de sadece teğet geçmişti; yüreğimi ferah tutmalıydım.

Yavaş yavaş arkama döndüm. Şükür ki gölgem yerinde duruyordu ama küçük, küçücük bir farkla! Gölgemin teneke kutuya takılan yerinde küçük bir kaçık vardı. Ten rengi çoraplarda görmeye alıştığımız. Şerit şerit uzayan. Uzaklıkta insana asabiyet veren...

Dehşete kapılmıştım. Bir adım daha atacak olsam yol yol uzayacak şeritlerle dolacaktı gölgem. Nefes bile almaktan imtina ederek olduğum yere diz çöktüm. Onunla konuşmak istiyor fakat ona ne söyleyeceğimi bilmiyordum. Çaresizlik dilimi düğümlemişti. Üstelik bir gölgeyle nasıl konuşulması lazım geldiğini de bilmiyordum.

İlk defa onu kendimden ayrı görmemeyi denedim. Ben oydum, o da ben. Ona seslenirken kendime seslendim:

- Neden bu kadar narinsin?

Cevap vermek yerine susmaya devam etti.

- Sana bir zarar geleceği korkusuyla saatlerdir yolumu değiştiriyorum, evime gidemiyorum. Kimse gölgesini umursamazken ben senin için yaşıyorum. Öyleyse neden bu kadar narinsin?

Ağzını açınca heyecanlandım. İlk defa sesini duyacaktım:

- Ben insanlara karşı övünç duyduğun yanını. O yüzden gölgen yırtıldığında ve onu bulamadığında hayatına son vermek istedin.

Duymak istediklerim bunlar değildi, karşısında aciz görünmemek kaygısıyla kendimi savunmaya başladım.

- Bu, herkes için böyle değil midir? Övünülecek işler yaptıktan sonra övünmenin nesi kötü?

Soruma cevap vermek yerine ahkâm kesercesine konuşmaya devam etti.

- Böyle düşünmeye devam edersen içindeki yırtıklar, sökükler gölgene yansımaya devam edecek. Bin tane de gölge değiştirsen bundan kurtulamayacaksın.

- Bana beddua eder gibi konuşuyorsun. Ayrıca gölgemi değiştirmek istediğimi kim söyledi?

- Beddua mı? Aksine... İçini temiz, aydınlık tutarsan gölgeni korumak zorunda kalmayacağını söylüyorum. Sığınmak için bir gölgeye ihtiyacın kalmayacak.

- Ben gölgeme sığınmıyorum, yalnızca bana itaat etmesini bekliyorum ondan!

Sızlanmaya, iyice küçülmeye başlamıştım. Gölgem de gittikçe bir efendiyi andırıyordu. Öğüt veriyor, azarlıyor, telkinde bulunuyor ama asla şefkat göstermiyordu. Konuşurken parmağını sallıyor gibi yaparak devam etti:

- Öyleyse ömrünü bir ışık oyununa heba eden adam olarak tamamlayacaksın, seçim senin!

Söylediklerinden herhangi bir şey anlamasam da gözlerini gözlerimden ayırmadan tane tane konuşması beni ikna etmeye yetmişti.

Daha fazla direnecek gücüm yoktu, ona teslim olmaya karar verdim.